

[Ervin Jensen]

stor olie- og naturgasproduktion i højere grad end herhjemme har et statsligt engagement både i den egentlige udvinding og i forsyningsledet. I de senere års aftaler er det helt normalt, at landenes egne statselskaber har interesser på over 50 pct. Derfor er en rent statslig olierørledning ikke af samme betydning i disse lande.

For det andet er det ikke rigtigt, som A. P. Møller påstår i sit brev til folketetinget, at staten er uden erfaring i anlæggelse af ledninger til fremføring af energiformer. Det er det statslige selskab D.O.N.G., som løser opgaven i forbindelse med naturgasprojektet, og det er det eneste danske selskab, som har og som vil få en udbygget erfaring på dette område. Indtil nu har D.O.N.G. jo løst opgaven tilfredsstillende, og det vil det nok også fortsætte med.

Flere ordførere har i dag – og i øvrigt også i den debat, der har været i dagspressen – fremført, at de tre lovforslag giver flere bemyndigelser til ministeren, end rimeligt og normalt er. Sammenligner man lovforslagenes bemyndigelser med forholdene i Norge, vil man se udviklingen frem til moderne koncessionsprincipper, som i høj grad bygger på bemyndigelser til den til enhver tid siddende energiminister eller olieminister. Det ændrer imidlertid ikke ved, at vi i socialdemokratiet er indstillet på under udvalgsarbejdet at se nærmere på disse bemyndigelser. Viser det sig, at vi ved en konkretisering af lovtteksterne kan opnå samme resultat, ønsker vi ikke at fastholde de indføjede bemyndigelser. De er jo ikke noget mål i sig selv, og efter socialdemokratiets opfattelse er det afgørende, at vi sikrer samfundets interesser.

De fleste ordførere har i dag beskæftiget sig med forholdet mellem A. P. Møller og staten, og man har kun i begrænset omfang beskæftiget sig med den overordnede energipolitiske målsætning, som er baggrunden for disse lovforslag og hele denne sag. Jeg finder derfor, at der er grund til endnu en gang at understrege, at udgangspunktet må være, at vi får etableret løsninger, som tilfredsstillende hensynet til samfundet. Det har samfundet behov for. Derfor er det nødvendigt, at vi får ændret det nuværende koncessionssystem til et moderne og tidssvarende system, og de tre foreliggende lovforslag vil hjælpe os hermed.

Arne Christiansen (V):

Både statsministeren og energiministeren gav udtryk for, at regeringen ikke fandt kritikken særlig voldsom, og statsministeren sagde, at hvor den kom, gik den ikke så meget på lovforslagene som på mangelen på resultater i de hidtidige forhandlinger. Det er måske nok rigtigt, måske har vi været lidt for venlige i tonen, men jeg vil gøre opmærksom på, at det er en første behandling, hvor vi ikke skal ind i alle detaljerne, hvor der kan være grund til at sætte fingeren. Alvoren bliver ikke mindre, fordi det er fremført beherstket.

Kritikken går på indgrebets etiske, moralske og juridiske karakter og på mangelen på dokumentation for det skøn, som regeringen har lagt til grund for det, den kalder erstatningsfri indgriben. Det er det centrale i kritikken på nuværende tidspunkt. Der bliver lejlighed til i udvalgsarbejdet at se på de efter min opfattelse mange detaljer, der skal efterforskes nærmere i alle tre forslag.

Statsministeren udlagde min betragtning om, at regeringen havde sat sig et mål og derefter tilrettelagt en forhandlingsprocedure, som noget naturligt og selvfølgelig. Sådan kan man selvfølgelig godt opfatte det. Min udlægning af det går på, at man har sat sig et mål, og så har man faktisk ikke bevæget sig. Bevægelsen har man overladt til modparten. Når man går ind i en forhandling, forudsætter det, at begge parter er parate til at give indrømmelser. Vi står og behandler lovforslaget, selv om man stadig holder en forhandlingsmulighed åben, men som det ser ud i øjeblikket med disse lovforslag, er det jo det oprindelige mål, man har sat sig, man nu lægger frem på bordet som en lov, man påtvinger den anden part.

Det er korrekt, når statsministeren siger, at jeg med statsministeren som regeringschef har drøftet statslig olierørledning og har været med til at foretage vurderinger; jeg tror også, at statsministeren vil medgive, at vi på det tidspunkt næppe havde ventet eller forestillet os, at bevillingshaverne ville anlægge det syn, man anlægger i dag, nemlig at man ville gå ind i et samarbejde om en olierørledning. Det overordnede synspunkt var den gang og er for mig stadig, hvis man skal gå ind på filosofien: gavner den forsyningsikkerheden? Det er ikke først og fremmest et spørgsmål af fiskal karakter. Derfor nævnte jeg også i min indledning, at her var et om-